

Zaujímavosti zo zahraničnej literatúry

Vplyv pokrokov v liečbe karcinómu pľúc na úmrtnosť v populácii

The effect of advances in lung-cancer treatment on population mortality

Howlander N, Forjaz G, Mooradian MJ, et al.

N Engl J Med. 2020 Aug 13; 383(7): 640-649.

Onkológia (Bratisl.), 2020;15(4):306

Abstrakt

Východiská: Karcinóm pľúc má odlišné podtypy vrátane nemalobunkového karcinómu pľúc (NSCLC) a malobunkového karcinómu pľúc (SCLC). Aj keď celková úmrtnosť na karcinóm pľúc v USA klesá, o trendoch úmrtnosti podľa podtypu karcinómu pľúc na úrovni populácie sa vie len málo, pretože úmrtné listy nezaznamenávajú informácie o podtype.

Metódy: Pomocou údajov z databázy Surveillance, Epidemiology and End Results (SEER – Dohľad, epidemiológia a konečné výsledky) sme vyhodnotili úmrtnosť na karcinóm pľúc a spojili úmrtia na karcinóm pľúc s prípadmi v registroch nádorov SEER. To nám umožnilo vyhodnotiť trendy úmrtnosti na úrovni populácie pripísané konkrétnym podtypom (úmrtnosť na báze incidencie). Hodnotili sme aj výskyt a prežitie pri karcinóme pľúc podľa podtypu karcinómu, pohlavia a kalendárneho roku. Na hodnotenie zmien incidencie a trendov v incidencii úmrtnosti bol použitý softvér Joinpoint.

Výsledky: Úmrtnosť na báze incidencie NSCLC klesala ešte rýchlejšie ako incidencia tohto podtypu a toto zníženie súviselo s podstatným zlepšením prežívania v čase, ktorý zodpovedal času schválenia cieľenej liečby. U mužov klesla úmrtnosť na báze incidencie pri NSCLC od roku 2013 do roku 2016 o 6,3 % ročne, zatiaľ čo od roku 2008 do roku 2016 sa incidencia znížila o 3,1 % ročne. Zodpovedajúce prežitie špecificky pre karcinóm pľúc sa zlepšilo z 26 % u mužov s NSCLC diagnostikovaných v roku 2001 na 35 % u tých, u ktorých bol diagnosti-

kovaný v roku 2014. Toto zlepšenie prežitia sa zistilo u všetkých rás a etnických skupín. Podobné trendy sa našli u žien s NSCLC. Naopak, úmrtnosť na SCLC poklesla takmer úplne v dôsledku poklesu incidencie bez zlepšenia prežitia. Tento výsledok koreluje s obmedzeným pokrokom v liečbe SCLC v skúmanom časovom rámci.

Záver: Úmrtnosť na úrovni populácie pre NSCLC v USA v rokoch 2013 až 2016 prudko poklesla a prežitie po diagnostikovaní sa podstatne zlepšilo. Naša analýza naznačuje, že zníženie incidencie spolu s pokrokom v liečbe – najmä schválením a použitím cieľených terapií – pravdepodobne vysvetľuje zníženie úmrtnosti pozorované počas tohto obdobia.

Komentár

Publikované údaje o výraznom zlepšovaní prežitia pacientov s NSCLC v USA od roku 2013 do roku 2016 uvedené v abstrakte boli publikované 13. augusta 2020 (1). Globálny ohlas potvrdzuje počet vstupov vyhľadaných Googlom na „názov článku“ – 10. septembra 2020 bol 5 570. Nadpis komentára ESMO na www v sekcii „News“ je: „Populačná mortalita pre NSCLC v USA prudko klesá v dôsledku pokrokov v liečbe“ (2). Myslím, že presne vystihuje, o čo ide. Z historického pohľadu sa začalo pri NSCLC v USA od roku 2003 schvaľovanie postupne viacerých cieľených liekov (3). Široké testovanie na umožnenie cieľenej liečby pri NSCLC sa začalo v roku 2013 (3). Aj keď cieľené lieky samotné nemajú kuratívny potenciál, výrazne predlžujú prežitie.

Ako uvádzajú samotní autori, štúdia nemohla priamo preukázať vplyv cieľených liekov, ale v sledovanom období k žiadnemu inému podobnému pokroku nedošlo. Skrining ešte nebol široko využívaný a registrácia imunoterapeutík sa začala v roku 2015. Nedošlo ani k posunu diagnostikovaných štádií ochorenia (1). Na druhej strane pri SCLC nebolo zistené žiadne významnejšie zlepšenie – pokles úmrtnosti súvisel iba s poklesom incidencie (1). Situácia v EÚ a na Slovensku bude zrejme vo väčšej alebo menšej miere s časovým odstupom kopírovať údaje z USA. Registrácia moderných liekov pri NSCLC je obvyčajne v EÚ až po USA. Ich dostupnosť v jednotlivých štátoch EÚ sa tiež líši. V každom prípade pozitívne zmeny v prežití pacientov s NSCLC liečených cieľenými liekmi vidia vo svojej praxi aj onkológovia v SR.

Literatúra:

1. Howlander N, Forjaz G, Mooradian MJ, et al. The Effect of Advances in Lung-Cancer Treatment on Population Mortality. N Engl J Med. 2020;383(7):640-649.
2. ESMO Oncology News. Population mortality from NSCLC in the US fell sharply due to treatment advances. <https://www.esmo.org/oncology-news/population-mortality-from-nsclc-in-the-us-fell-sharply-due-to-treatment-advances>. Citované 09.09.2020.
3. National Institutes of Health. Treatments linked to drop in lung cancer deaths. <https://www.nih.gov/news-events/nih-research-matters/treatments-linked-drop-lung-cancer-deaths>. Citované 09.09.2020.

Doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.

Onkologické oddelenie,
Špecializovaná nemocnica
sv. Svorada Zobor, Nitra
Výučbová základňa SZU
Kláštorská 134, 949 88 Nitra
berzinec@snzobor.sk

